

**ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ,
ХӨНГӨН ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ**

ЦАГ ҮЕИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

Дугаар 2017/03

**Улаанбаатар хот
2017 он**

ГАРЧИГ

Агуулга	Хуудасны дугаар
1. Мал аж ахуйн салбар	2
2. Зарим нэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл	3
3. Экспортын зарим нэрийн бараа	5
4. Импортын гол нэрийн бараа	6
5. Хөдөө аж ахуйн зарим бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнэ	7

Үндэсний статистикийн хорооны албан ёсны мэдээг ашиглав.

1.МАЛ АЖ АХУЙН САЛБАР

Улсын хэмжээнд 2016 оны эцэст тоологдсон төллөх насны нийт 26.5 сая хээлтэгч малын 5.5 сая (20.9%) нь 2017 оны эхний улиралд төллөсөн байна. Эм хонины 23.1 хувь, эм ямааны 22.5 хувь, ингэний 11.2 хувь, үнээний 6.5 хувь, гүүний 2.0 хувь нь төллөжээ.

Гарсан төлийн 98.5 хувь буюу 5.5 сая төл бойжиж, өмнөх оны мөн үеэс 550.0 (9.2%) мянгаар буурсан байна.

ТӨЛ БОЙЖИЛТ, төлийн төрлөөр, жил бүрийн эхний улирлын байдлаар

Төлийн төрөл	Бойжуулсан төл, мянган толгой				Бойжилтын хувь			
	2014 I-III	2015 I-III	2016 I-III	2017 I-III	2014 I-III	2015 I-III	2016 I-III	2017 I-III
Бүгд	5 461.8	6 764.2	6 004.7	5 454.7	99.2	99.1	97.6	98.5
Унага	24.5	31.1	21.7	21.4	98.8	98.7	96.7	97.1
Тугал	105.0	145.4	112.4	99.9	98.8	98.8	97.0	97.5
Ботго	15.4	15.6	19.5	15.5	97.6	99.3	99.4	99.5
Хурга	2 688.9	3 408.1	3 068.4	2 872.7	99.5	99.4	97.9	98.8
Ишиг	2 628.0	3 164.0	2 782.6	2 445.2	99.0	98.8	97.2	98.1

Том малын зүй бус хорогдол 2017 оны эхний улиралд улсын хэмжээнд 269.0 мянга болж, өмнөх оны мөн үеэс 561.5 (67.6%) мянгаар буурав. Том малын зүй бус хорогдлыг төрлөөр нь авч үзвэл, адуу 11.1 мянга, үхэр 30.0 мянга, тэмээ 107, хонь 114.5 мянга, ямаа 113.3 мянга байна. Нийт хорогдсон малын 42.6 хувийг хонь, 42.1 хувийг ямаа эзэлж байна.

Улсын хэмжээнд өвчнөөр хорогдсон мал 2017 оны эхний улиралд 17.9 мянга болж, өмнөх оны мөн үеэс 2.5 (16.5 хувь) мянгаар нэмэгдэв.

2.3 АРИМ НЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

Бүтээгдэхүүн	Хэм. нэгж	2016		2017 *		$\frac{2017 * I-III}{2016 I-III}$
		III	I-III	III	I-III	
Үхрийн мах	тн	8.6	380.9	180.7	403.7	106.0
Хонины мах	тн	7.0	220.3	286.2	320.6	145.5
Адууны мах	тн	0.0	291.0	252.4	742.4	2.6 ²
Ямааны мах	тн	1.2	557.2	142.7	208.1	37.3
Өлөн гэдэс	мян. гогцоо	79.0	187.0	25.1	100.3	53.6
Хиаман төрлийн бүтээгдэхүүн	тн	362.7	973.5	342.9	1 126.9	115.8
Шингэн сүү	мян.л	2 827.0	7 878.2	2 490.8	7 938.5	100.8
Тараг	мян.л	776.3	1 938.6	816.0	2 202.0	113.6
Цөцгий, цөцгийн тос	тн	49.8	195.3	44.8	132.9	68.0
Аарц, бяслаг	тн	7.6	20.7	9.0	26.6	128.5
Дээд гурил	тн	2 765.3	9 520.4	2 592.9	12 663.2	133.0
Нэгдүгээр гурил	тн	9 621.7	28 515.6	10 443.2	39 250.5	137.6
Хоёрдугаар гурил	тн	1 603.7	4 337.6	1 343.1	4 925.1	113.5
Талх	тн	1 760.3	4 777.5	1 482.8	4 686.1	98.1
Нарийн боов	тн	1 132.3	3 453.7	920.6	3 784.2	109.6
Бялуу	тн	69.1	201.3	136.7	318.5	158.2
Чихэр	тн	1.6	16.6	1.3	23.9	144.0
Жигнэмэг	тн	39.0	97.1	16.5	98.4	101.3
Спирт	мян.л	775.5	2 365.2	768.2	2 547.7	107.7
Архи	мян.л	1 511.3	5 274.8	1 784.9	6 114.4	115.9
Дарс	мян.л	2.6	6.2	4.7	9.2	148.4

ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭ, ДОТООД АУДИТЫН ГАЗАР

ЦАГ ҮЕИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

үргэлжлэл

Бүтээгдэхүүн	Хэм. нэгж	2016		2017 *		$\frac{2017^{* I-III}}{2016^{I-III}}$
		III	I-III	III	I-III	
Шар айраг	мян.л	5 876.5	15 110.9	6 771.6	17 654.7	116.8
Цэвэр ус	мян.л	4 777.2	10 532.7	3 880.1	10 399.8	98.7
Амтат ус, ундаа	мян.л	10 315.5	22 906.7	11 600.7	27 111.5	118.4
Жүүс	мян.л	3 164.9	8 502.2	5 933.4	14 762.1	173.6
Хивс	мян.м ²	13.0	84.5	13.5	100.2	118.6
Ноолууран сүлжмэл эдлэл	мян.ш	52.0	163.3	74.9	218.2	133.6
Самнасан ноолуур	тн	14.7	71.2	0.0	51.2	71.9
Эсгий	мян.м	1.9	8.1	0.9	15.0	185.2
Тэмээний ноосон хөнжил	мян.м	0.4	4.4	0.5	17.6	4.0 ²
Нэхий дээл	ш	103.0	1 818.0	2 308.0	4 799.0	2.6 ²
Савхин гутал, ботинк	мян.хос	3.1	8.5	1.0	6.2	73.4
Барилгын модон хаалга, цонх	м ²	538.0	1 229.7	132.1	269.0	21.9
Вакуум цонх, хаалга	м ²	1 174.4	3 427.9	1 444.8	4 266.2	124.5
Зүсмэл материал	м ³	1 174.6	2 369.9	762.2	2 461.4	103.9
Дэвтэр	мян.ш	1 058.8	2 025.4	827.9	2 515.1	124.2
Ариун цэврийн цаас	мян.ш	105.4	268.9	121.4	379.3	141.1
Сонин	сая.х.д.х	2.6	7.9	2.1	6.6	83.8
Ном	сая.х.д.х	4.6	14.2	2.9	9.6	67.4

Тайлбар: * - Урьдчилсан гүйцэтгэл

² - Дахин

ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭ, ДОТООД АУДИТЫН ГАЗАР

3.ЭКСПОРТЫН ЗАРИМ НЭРИЙН БАРАА

мян. ам доллар

Зарим нэр төрлийн бараа	Хэмжих нэгж	2015 I-III		2016 ¹ I-III		2017 ¹ I-III	
		Тоо хэмжээ	Үнийн дүн, мянган америк доллар	Тоо хэмжээ	Үнийн дүн, мянган америк доллар	Тоо хэмжээ	Үнийн дүн, мянган америк доллар
Адууны мах	т	1 158.9	2 499.5	1 021.0	1 826.8	2 631.0	4 364.2
Хөлдүү загас	т	63.1	85.9	15.0	20.2	-	-
Малын дайвар бүтээгдэхүүн	т	19.3	28.3	4.3	18.0	30.8	34.8
Богийн өлөн гэдэс	т	115.9	2 581.9	91.6	1 383.7	95.4	1 320.0
Адууны дэл, сүүл	т	-	-	159.8	629.3	103.6	113.0
Үхэр, адууны боловсруулсан шир	сая дм ²	18.7	2 397.5	19.0	2 244.4	45.7	4 879.9
Үхэр, адууны боловсруулаагүй шир	мян.ш	85.9	1 340.9	346.2	6 897.5	106.2	1 838.3
Хонь, хурганы боловсруулсан арьс	сая дм ²	35.0	3 268.4	13.3	800.4	5.9	171.5
Ямаа, ишигний боловсруулсан арьс	сая дм ²	45.2	4 471.1	29.4	2 525.0	63.1	3 357.4
Хонины самнаагүй ноос	т	1 989.5	2 738.4	2 861.9	3 510.8	1 795.4	2 071.9
Самнасан ноолуур	т	52.8	5 150.3	37.7	2 704.8	36.1	2 510.0

Тайлбар: ¹ - Урьдчилсан гүйцэтгэл

ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭ, ДОТООД АУДИТЫН ГАЗАР

4.ИМПОРТЫН ГОЛ НЭРИЙН БАРАА

мян. ам доллар

Зарим нэр төрлийн бараа	Хэмжих нэгж	2015 I-III		2016 ¹ I-III		2017 ¹ I-III	
		Тоо хэмжээ	Үнийн дүн, мянган америк доллар	Тоо хэмжээ	Үнийн дүн, мянган америк доллар	Тоо хэмжээ	Үнийн дүн, мянган америк доллар
Өндөг	мян.ш	15 150.8	1 222.7	16 319.6	1 092.5	24 090.9	1 778.9
Тахиа, шувуудын мах ба дайвар бүтээгдэхүүн	т	2 066.5	3 575.8	941.2	1 688.8	1 677.7	2 766.6
Гахайн мах, өөх	т	1 177.4	1 333.2	638.8	900.9	1 156.2	1 987.7
Төмс	т	2 407.5	472.4	8.6	2.2	5.3	2.5
Байцаа	т	7 177.1	1 353.5	6 083.8	1 225.8	8 465.7	1 704.8
Сонгино, сармис	т	3 436.5	778.0	2 528.0	467.7	1 978.9	448.6
Алим, лийр	т	3 366.3	1 410.8	3 920.1	1 931.7	3 448.5	1 984.3
Ногоон цай	т	523.6	477.0	643.0	563.2	515.4	382.9
Цагаан будаа	т	2 978.2	1 858.6	3 762.7	2 453.9	3 879.3	2 239.4
Шар будаа	т	558.5	185.0	92.4	27.5	713.4	190.7
Улаан буудай	т	12 782.1	2 684.4	70 291.3	13 549.0	-	-
Гурил	т	3 612.2	1 143.8	13 242.5	3 439.1	-	-
Ургамлын тос	т	2 038.5	2 046.0	1 802.0	1 720.5	1 915.3	1 842.4
Маргарин	т	1 472.6	1 222.8	1 245.7	929.9	1 411.6	1 325.3
Элсэн чихэр	т	6 903.3	3 355.7	9 475.9	4 416.9	10 803.1	5 546.5
Хатуу чихэр	т	1 109.6	1 814.9	984.8	1 651.9	973.4	1 606.3
Амтлаг гурилан зүйлс	т	3 286.2	6 564.1	2 779.6	5 390.2	3 045.7	6 296.8

үргэлжлэл

Зарим нэр төрлийн бараа	Хэмжих нэгж	2015 I-III		2016 ¹ I-III		2017 ¹ I-III	
		Тоо хэмжээ	Үнийн дүн, мянган америк доллар	Тоо хэмжээ	Үнийн дүн, мянган америк доллар	Тоо хэмжээ	Үнийн дүн, мянган америк доллар
Өтгөрүүлсэн, хуурай сүү, цөцгий	т	614.8	1 543.8	198.1	308.0	502.4	1 250.2
Согтууруулах биш ундаа	мян.л	1 418.5	1 152.4	2 092.9	1 542.8	2 251.9	1 327.9
Согтууруулах ундаа	мян.л	3 250.1	1 800.2	2 290.6	1 897.4	1 017.1	1 216.4
Шар айраг	мян.л	3 156.7	1 301.3	2 144.7	727.6	891.8	525.7
Янжуур	сая ш	425.0	11 361.1	510.4	11 942.4	611.8	14 242.8
Дүнсэн тамхи	т	75.6	414.7	113.4	644.1	75.6	429.4

Тайлбар: ¹ Урьдчилсан гүйцэтгэл

5.ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ЗАРИМ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ

Хөдөө аж ахуйн гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнийн мэдээгээр 2017 оны 3 дугаар сард үхрийн 2 метрээс дээш урттай ширний дундаж үнэ Сүхбаатар, Говь-Алтай, Өвөрхангай, Хөвсгөл аймагт хамгийн бага буюу 15.0-20.0 мянган төгрөг; Сэлэнгэ аймаг, Улаанбаатар хотод хамгийн их буюу 35.0-39.5 мянган төгрөг; адууны ширний дундаж үнэ Говь-Алтай, Сүхбаатар, Булган аймагт хамгийн бага буюу 15.0-17.5 мянган төгрөг; Дундговь, Өмнөговь аймаг, Улаанбаатар хотод хамгийн их буюу 31.0-33.0 мянган төгрөг; ямааны 1 килограмм цагаан ноолуурын үнэ Говь-Алтай, Баян-Өлгий, Завхан, Ховд, Өмнөговь аймагт хамгийн бага буюу 64.0-65.0 мянган төгрөг; Хөвсгөл, Төв, Сүхбаатар, Говьсүмбэр, Дундговь, Дорнод аймагт хамгийн их буюу 90.0-100.0 мянган төгрөг байна.